

ULAŞIM DAİRE BAŞKANLIĞI ULAŞIM KOORDİNASYON MÜDÜRLÜĞÜ	İST. BÜYÜKŞEHİR BLD. BŞK. ULAŞIM KOORDİNASYON MERKEZİ KARARI	KARAR	
		NO	2007/4-1
		TARİH	05/04/2007
İLGİ:.....2007/4.....SAYILI GÜNDEM		KOD	

UKOME, İstanbul Büyükşehir Belediye Başkanı Sn. Kadir TOPBAŞ.....Başkanlığında 05/04/2007... gün ve saat14.00.....'da gündemindeki konuları görüşmek üzere toplandı.

İLGİ: a) 08/02/2007 tarih ve 2007/2-1 sayılı UKOME kararı.
b) Toplu Ulaşım Hizmetleri Müdürlüğü'nün 30/03/2007 tarih, 795 sayılı yazısı eki raporu.

TEKLİF: M ve TM seri plakalı ve hatlı ticari minibüs yönergesi teklifi.


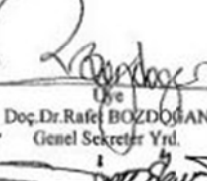
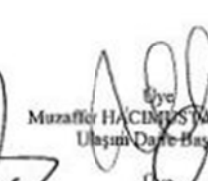

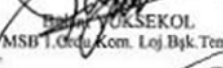
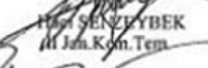
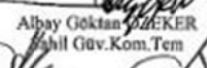

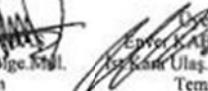

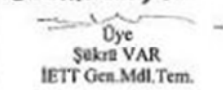
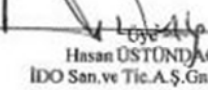
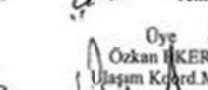

TOPLU ULAŞIM HİZMETLERİ MÜDÜRLÜĞÜ RAPORU:

İlgi (b) Toplu Ulaşım Hizmetleri Müdürlüğü raporunda;

"İlgi UKOME Kararında, "İstanbul Emniyet Müdürlüğü Koordinatörlüğünde, İstanbul Esnaf ve Sanatkarlar Odaları Birliği, Toplu Ulaşım Hizmetleri Müdürlüğü ve İlgili hukuki birimler koordinasyonunda değerlendirilerek, yeniden UKOME'ye getirilmesine karar verilmiştir" denilmektedir.

İlgi UKOME Kararı doğrultusunda M ve TM seri plakalı ve hatlı minibüs yönergesi ilgili birimlerin görüş ve talepleri doğrultusunda hazırlanan minibüs yönergesinin UKOME' de görüşülerek karara bağlanması" talep edilmektedir.

UKOME'NİN KARARI: Toplu Ulaşım Hizmetleri Müdürlüğü raporu doğrultusunda hazırlanan "M ve TM Seri Plakalı ve Hatlı Ticari Minibüs Yönergesi"nin kabulüne karar verilmiştir.

 Başkan Kadir TOPBAŞ Belediye Başkanı	 Mesut PEKTAŞ Genel Sekreter	 Doç. Dr. Rafei BOZDOĞAN Genel Sekreter Yrd.	 Muzaffer HACIOĞLU Ulaşım Daire Başkanı	 Umit YÜKSEL İst.Emn.Mdl. Tem.
 Mustafa YÜKSEL MSB T. Ocak Kom. Loj. Bşk. Tem.	 Hacı SENEZYBEK M. Jm. Kom. Tem.	 Albay Gökten ÖZEKE Sahil Güv. Kom. Tem.	 Ali KARASLAN I. Hukuk Müş.	 Abdurrahman HIZAK Fen ve Dal. Bşk.
 Hikmet ERKUT TCK Gen. Mdl. Tem. (Kati/rahi)	 Ediz KURT Denizcilik Mas. Tem.	 Erdoğan BOZKURT DHM Gen. Mdl. Tem.	 Metin ARSLAN TCDD L. Bölge. Mdl. Tem.	 Emre KABAKUS Top. Kan. Ulaş. Bol. Mdl. Tem.
 Şükri VAR İETT Gen. Mdl. Tem.	 Hsran ÜSTÜNDAĞ İDO San. ve Tic. A. Ş. Gn. Mdl.	 Dr. Hasan ÇAM İst. Üls. A. Ş. Gen. Mdl.	 Ozkan HKER Ulaşım Koordin. Md.	 Ay ARSLAN Top. Uls. Hiz. Md.

2007/4-1 Sayılı UKOME Kararı

TC
İSTANBUL BÜYÜKŞEHİR BELEDİYESİ

(M) ve (TM) SERİ PLAKALI VE HATLI
TİCARİ MİNİBÜS YÖNERGESİ

BİRİNCİ KISIM
Amaç, Kapsam, Dayanak, Tanımlar, İlkeler

BİRİNCİ BÖLÜM

Amaç ve Kapsam

MADDE 1 -

Toplu Ulaşım Hizmetlerini, bir organizasyon çatısı altında bütünleştirmek temel ilkesine uygun olarak, daha önce yasal yetkili kurulların (İTK ve UKOME) verdiği izinler veya yargı kararları gereğince, İstanbul kent sınırları dâhilinde belirlenmiş hatlarda toplu taşımacılık yapan (M) ve (TM) seri plakalı minibüslere, İBB (İstanbul Büyükşehir Belediyesi) tarafından “Çalışma Ruhsatı” verilmesi ve bununla alakalı prensipleri, kuralları, minibüslerin çalışma usul ve esaslarını, yönetim, yürütme ve denetim konularıyla ilgili yapılacak işlemleri kapsar.

Dayanak

MADDE 2 -

- a) Bu yönerge; 03.07.2005 tarihli ve 5393 sayılı Belediye Kanunu, 10.07.2004 tarihli ve 5216 sayılı Büyükşehir Belediyesi Kanunu ile ilgili kanun ve mevzuatlara dayanılarak hazırlanmıştır.
- b) Bu yönergeyle herhangi bir kişi ya da kuruluşa getirilen yükümlülük, mevzuatın öngördüğü diğer yükümlülüklerden o kişi ya da kuruluşa masuniyet veya muafiyet sağlamaz.

İlgili Kurum – Kuruluş ve Birimler

MADDE 3 -

- a) İstanbul Valiliği,
- b) İl Jandarma Alay Komutanlığı,
- c) Sahil Güvenlik Komutanlığı,
- d) İl Emniyet Müdürlüğü,
- e) İstanbul İli İlçe/İlk Kademe Belediyeleri,
- f) UKOME (Ulaşım Koordinasyon Merkezi),
- g) İBB (İstanbul Büyükşehir Belediyesi) Ulaşım Daire Başkanlığı ve ilgili Daire Başkanlıklarına bağlı müdürlükler;
 - İBB Toplu Ulaşım Hizmetleri Müdürlüğü (TUHİM),
 - İBB Ulaşım Koordinasyon Müdürlüğü,
 - İBB Ulaşım Planlama Müdürlüğü,
 - İBB Trafik Müdürlüğü,
 - İBB Yol Bakım Müdürlüğü,
 - İBB Emlak Müdürlüğü,
 - İBB Zabıta Destek Hizmetleri Müdürlüğü,
- h) İETT İşletmeleri Genel Müdürlüğü,
- ı) İstanbul Esnaf ve Sanatkarlar Odaları Birliği,
- i) İstanbul Minibüsçüler Esnaf Odası,
- j) İlgili İlçe Minibüsçüler Esnaf Odaları.

Tanımlar; (2014/8-4)

MADDE 4 -

(1) Bu yönergenin uygulanmasında;

- a) **UKOME** :Ulaşım Koordinasyon Merkezi'ni,
b) **İBB** :İstanbul Büyükşehir Belediyesi'ni,
c) **İTK** :İl Trafik Komisyonu'nu,
d) **İETT** :İstanbul Elektrik Tramvay ve Tünel İşletmeleri Genel Müdürlüğü'nü,
e) **TUHİM** :Toplu Ulaşım Hizmetleri Müdürlüğü'nü,
f) **Belediye Trafik Zabıtası** :İBB Trafik Zabıtası'nı,
g) **Durak** :Minibüslerin, bir kamu hizmeti olan toplu taşımacılık faaliyetinde bulunurken, yolcu bindirmeleri, indirmeleri için kısa süreli olarak duraklayacakları, yatay ve düşey işaretlerle belirlenmiş alanı,
h) **Duraklama** :Minibüslerin, İBB tarafından işaretlenerek belirlenen yerlerde, yolcu indirmek ve/veya bindirmek amacıyla ve bu süreyle sınırlı, geçici olarak durmasını,
i) **Esnaf Odası** :Minibüs sahibi esnafın bağlı bulunduğu odayı,
j) **Esnaf Odaları Birliği** :Esnaf Odalarının bağlı bulunduğu üst birliği,
k) **Güzergâh** :Minibüslerin, belirlenmiş olan hattın başlangıç ve bitiş noktası arasında toplu taşımacılık yaparken, geçecekleri semt, mahalle, sokak, cadde veya bulvar ile yolcu indirme bindirme duraklarını,
l) **Hat** :Minibüslerin toplu taşımacılık yapacakları güzergâhın başlangıç ve bitiş mahallerini (noktalarını),
m) **Minibüs** :Sürücü hariç azami 16 kişilik oturma yeri olan, ticari amaçla yolcu taşıyan motorlu taşıtı, (2014/8-4)
n) **Soför** :Karayolunda ticari olarak tescil edilmiş bir motorlu taşıtı süren kişiyi,
o) **Soför Eğitim Sertifikası** :Minibüslerde şoför olarak çalışılabilmesi için İBB tarafından konusunda uzman kişilerce verilecek eğitim sonunda alınan belgeyi,
ö) **Taşımacı** :Araç sahibi olan veya mülkiyeti muhafaza kaydıyla satışta alıcı sıfatıyla sicilde kayıtlı görülen kişiyi (Ancak, sözlü veya yazılı bir akit ile kendi nam ve hesabına işlettiiren özel veya tüzel kişi işleten sayılır),
p) **Taşıma Hizmetinden Men** :Trafik Zabıtası tarafından bu yönergede belirlenen sebeplerle hakkında işlem yapılan minibüsün, yediemin park veya güvenli alana çekilerek taşımacılık faaliyetinden belli bir süre uzaklaştırılması,
r) **Ticari Araç Tahsis Belgesi** :**(M)** ve **(TM)** seri plakalı minibüslerin kimin üzerine kayıtlı olduğunu gösteren belge olduğu gibi ticari plaka satın alacak kişilerin 10553 sayılı BK kararında belirtilen şartları taşıdığını gösteren belge olup, ticari araç satış işlemi için aranan belgedir.
s) **Toplu Taşımacılık** :Toplu taşıma araçlarıyla İstanbul kent sınırları içinde yapılan toplu yolcu taşıma faaliyetini.
ş) **Çalışma Ruhsatı** :Minibüslere TUHİM tarafından verilen yıllık çalışma izin belgesini,
t) **Toplu Taşıma Aracı Kullanım Belgesi** :Çalışma ruhsatlı minibüslerde şoför olarak çalışacak kişilere verilecek bir belgedir.
u) **Toplu Taşıma Aracı Tanıtım Kartı** :Çalışma ruhsatlı minibüslerde bulundurulması gereken, araç teknik bilgileri ile araç sahibi ve çalışan şoförlere ait bilgilerin yer aldığı resimli bir belgedir.
ü) **Toplu Ulaşım Komisyonu** :TUHİM bünyesinde, bu birimden 3 (üç), Emniyet Müdürlüğünden 1 (bir), İl Jandarma Komutanlığından 1 (bir), Esnaf Odaları Birliğinden 1 (bir) ve ilgili odadan 1 (bir) üye olmak üzere 7 (yedi) kişiden oluşan bir komisyondur.
v) **Yaptırım Cetveli** :Taşımacılık esnasında yönergede belirlenen kurallara uymayanlara uygulanacak yaptırımı gösteren cetvel olup, bu yönergenin ekidir.
y) **Yolcu** :Şoför dışında minibüs içinde bulunan ve ücreti mukabilinde taşınan kişi/kişileri ifade eder.

(2) Bu yönergede yer alan diğer ifadeler için ilgili kanun ve yönetmeliklerde kullanılan tanımlar geçerlidir.

İKİNCİ BÖLÜM

Yönetim, Yürütme ve Tahsis Belgeleri

Yönetim

MADDE 5 -

- a) Minibüsler taşımacısının/taşımacının vekili durumundaki şoför personelin sorumluluğu altında, Çalışma Ruhsatında yazılı hat ve güzergâhta, İBB TUHİM yönetim, yürütme ve denetiminde, bu yönerge ve yayımlanacak talimatlar çerçevesinde toplu taşıma faaliyeti yaparlar.
- b) Minibüsler bu yönergede belirtilen yasal yetkili kurum elemanları tarafından denetlenirler. Denetim görevlileri minibüslerde ücretsiz seyahat ederler.
- c) İBB ve bağlı birimleriyle ilişkilerde muhatap adına Çalışma Ruhsatı Düzenlenen taşımacı/taşımacılardır. Ancak minibüsü kullanan şoför ile ilgili Esnaf Odası ve Esnaf Birliği temsilcileri vekil olarak kabul edilir. Bu bağlamda; toplu taşımacılık faaliyeti nedeniyle şoförün her türlü fiilinden ve taşımacılıktan doğan ve doğacak olan her türlü hukukî ve malî sorumluluk ruhsat sahibi taşımacıya aittir. Bu konularda İBB ile taşımacı/taşımacılar arasında herhangi bir akdi ilişki mevcut değildir.
- d) İBB Toplu Ulaşım Hizmetleri Müdürlüğü; (TUHİM) minibüslerin Çalışma Ruhsatlarının hazırlanması, minibüslerin belirlenen çalışma usul ve esaslarına uygun çalışıp çalışmadıklarının denetlenmesi, yeni hat/hatların oluşturulması, hat/hatların iptali, hatların birleştirilmesi, minibüslerin hat/hatlarının değiştirilmesi, (hatlar arasında araç aktarılması) durak yerlerinin tespiti veya değiştirilmesi, hattaki araç sayısının artırılıp azaltılması, güzergâh uzatılması, değiştirilmesi veya kısaltılması hususlarında İstanbul Esnaf ve Sanatkarlar Odaları Birliği ile de görüşülerek İstanbul Ulaşım Master Planı ve Toplu Ulaşım Araçlarının Entegrasyonu projelerine uygun bir şekilde UKOME'ye sunar. UKOME kararları çerçevesinde gerekli uygulamaları yapar, yaptırır.

Yürütme

MADDE 6 -

- a) (M) ve (TM) seri plakalı ticari minibüs "Çalışma Ruhsatları" TUHİM tarafından tanzim edilerek mal sahibi veya imza karşılığı ilgili Oda yetkilisine verilir.
- b) Yıllık çalışma ruhsatlarının alınması her yılın Aralık ayında başlar takip eden yılın Ocak ayının sonuna kadar devam eder. Alınan ruhsatlar, ruhsat yılından sonraki yılın Ocak ayı sonuna kadar geçerlidir. [\(2011/9-19\)](#), [\(2012/3-16\)](#)
- c) Mülga; [\(2010/3266 sayılı 9. Vergi Mahkemesi Kararı ile değişik\)](#)
- d) Mülga; [\(2010/3266 sayılı 9. Vergi Mahkemesi Kararı ile değişik\)](#)
- e) O yılın çalışma ruhsatının zayi edilmesi hallerinde yenileme bedeli alınmaz. Ruhsatın kaybedilmiş olması halinde yazılı dilekçe ile başvuru yapılması gerekir.

Ticari Araç (Plaka) Tahsis Belgesi; [\(2015/3-29\)](#)

MADDE 7 -

- a) 10553 sayılı Bakanlar Kurulu kararı doğrultusunda daha önce İl Trafik Komisyonu tarafından değerlendirilerek Emniyet Denetleme Şube Müdürlüğü tarafından düzenlenen "Ticari Plaka Tahsis Belgeleri" 5216 Sayılı Büyükşehir Belediyesi Kanununun 23.07.2004 tarihinde yürürlüğe girmesi ile birlikte, UKOME'de değerlendirilerek İBB TUHİM tarafından verilir.
- b) Taşımacıların, 10553 sayılı Bakanlar Kurulu kararı çerçevesinde (M) ve (TM) seriden ticari plakanın devri esnasında Ticari Plaka Tahsis Belgesi alacaklardır.

Tahsis Belgesi başvurularından istenen evraklar; [\(2015/3-29\)](#)

MADDE 8 -

- a) Başvuru Formu (Toplu Ulaşım Hizmetleri Müdürlüğünden alınarak doldurulur),
- b) Vekil ise, Vekaletname (..... Plakalı aracı almaya ve ilgili kurumdan gerekli işlemleri yapmaya ifadesi yazılı olacak),
- c) Motorlu araç tescil ve trafik belgesinin aslı,
- d) Adli Sicil Kaydı,

- e) Tahsis süresince geçerli olmak üzere verilmiş geçici İlgili Esnaf veya Meslek Odası (ilgili meslek odasının bulunmadığı yerlerde ise şoförler odası) kaydı. (Tescil işlemini müteakip asıl oda kaydı yaptırılacaktır),
- f) Beyanname (Aynı yıla ait), şahıs şoförlük mesleğini geçim kaynağı olarak seçmiş olduğunu beyan ettiği ifadesi yazılı olacak,
- g) B Sınıfı sürücü belgesi (ehliyet),
- h) İkametgâh il muhabiri Muhtardan (2) yıldır ikamet ediyor ifadesi elle yazılı olacak,
- ı) Nüfus cüzdanı sureti,
- i) İBB Gelirler Müdürlüğü Tahsilât Şefliğinden geçmiş döneme ait borcu yoktur yazısı alınarak tarafımıza ibraz edilecektir.

ÜÇÜNCÜ BÖLÜM

Çalışma Ruhsatı ve Çalışma Esasları

Çalışma Ruhsatı; [\(2011/9-19\)](#),[\(2014/8-4\)](#)

MADDE 9 -

- a) **Çalışma Ruhsatnamesi düzenlenmesi esnasında ticari araç sahibinden istenecek Belgeler;** [\(2011/9-19\)](#), [\(2015/8-17\)](#)
 - 1) Vekil ile müracaat halinde, vekâletname fotokopisi (Aslı ibraz edilecektir), [\(2015/8-17\)](#)
 - 2) Başvuru tarihi itibarıyla son 6 (altı) ay içinde çekilmiş vesikalık fotoğraf (tüm hissedarların), [\(2015/8-17\)](#)
 - 3) Araç Tescil Belgesi (Kullanım Amacı Yolcu Nakli-Ticari) fotokopisi, [\(2015/8-17\)](#)
 - 4) Aynı yıl içinde araç değişikliği varsa önceki çalışma ruhsatnamesinin aslı, plaka sahibi değişmiş ise satış sözleşmesi/veraset ilanı fotokopisi ve o yıl verilen çalışma ruhsatnamesinin aslı, [\(2011/9-19\)](#)
 - 5) Mülga; [\(2010/3266 sayılı 9. Vergi Mahkemesi Kararı ile değişik\)](#)
 - 6) İlgili oda faaliyet belgesi, [\(2015/8-17\)](#)
 - 7) Mülga, [\(2011/9-19\)](#),
 - 8) Mülga, [\(2011/9-19\)](#),
 - 9) TC Kimlik No'lu Nüfus Cüzdanı fotokopisi (tüm hissedarların), [\(2015/8-17\)](#)
- b) **Ticari araç sahibi dâhil tüm şoförlere ait İstenecek Belgeler;** [\(2011/9-19\)](#), [\(2015/8-17\)](#)
 - 1) B/C/E sınıfı sürücü belgesi fotokopisi, [\(2015/8-17\)](#)
 - 2) Başvuru tarihi itibarıyla 6 ayı geçmemiş, resmi kurumlar için sorgulanmış Adli Sicil Kaydı (5237 Sayılı Türk Ceza Kanununun '102.' '103.' '104.' '105.' '109.' '179/3.' '188.' '190.' '191.' '227.' ve 5326 Sayılı Kabahatler Kanununun '35.' maddesindeki suçlardan hüküm giymemiş), [\(2015/8-17\)](#)
 - 3) Başvuru tarihi itibarıyla son 6 (altı) ay içinde çekilmiş vesikalık fotoğraf (tüm şoförler için), [\(2015/8-17\)](#)
 - 4) Başvuru tarihi itibarıyla 2 ayı geçmemiş Sürücü Belgesi İptal Bilgisi Sorgulaması aslı, [\(2015/8-17\)](#)
 - 5) Taşımacı üzerine kayıtlı Sosyal Güvenlik Kurumu belgesi, [\(2015/8-17\)](#)
 - 6) İl Sağlık Müdürlüğü tarafından yetkilendirilmiş merkezlerden alınacak psikoteknik raporu ve her yıl bulaşıcı hastalıklar ve göz sağlığı yönünden (uzman unvanına sahip doktorlardan) alınacak sağlık raporu, [\(2015/8-17\)](#)
 - 7) İl Sağlık Müdürlüğü tarafından yetkilendirilmiş merkezlerden uyuşturucu kullanmadığı ile ilgili tahlil sonuçlarını gösterir rapor (Başvuru tarihi itibarıyla 1 (Bir) ayı geçmemiş), [\(2014/8-3\)](#),[\(2015/8-17\)](#)
- c) Araç veya Şoförlerden herhangi birinin değişmesi durumunda istenilen evraklar ile birlikte, Toplu Ulaşım Hizmetleri Müdürlüğü'ne müracaat edilerek Çalışma Ruhsatnamesi yenilenecektir. [\(2015/8-17\)](#)

Çalışma Esasları

MADDE 10 -

- a) Minibüs taşımacıları ve sürücüler, bir kamu hizmeti olan toplu taşımacılık faaliyetini, ilgili kanunlara ve bu kanunlar çerçevesinde hazırlanan tüzük, yönetmelik, yönerge vb. mevzuat hükümlerine göre yapmak ve konuyla alakalı olarak ilgili kurum ile kuruluşlar tarafından alınacak kararlara ve verilecek talimatlara uymak zorundadırlar,

- b) Sürücü Eğitim Sertifikası ve sürücü belgesi olmayan ve ticari araç kullanımı sırasında alkol, uyuşturucu vb. keyif verici madde kullananlar ve adli sicil kaydı bozuk olanlar minibüslerde çalıştırılmaz. Aksi durumda yaptırım cetvelinde yer alan hükümler uygulanır,
- c) Madde-4/t bendinde tanımlanan **Toplu Taşıma Aracı Kullanım Belgesi**; yönergenin yürürlüğe girmesinden itibaren, İBB'nin düzenleyeceği eğitim programına katılmasını müteakip, başarı ile tamamlayanlara İBB TUHİM tarafından verilir,
- d) İBB ve İlgili Minibüs Esnaf Odası tarafından, taşımacı ve şoförlerine yılda en az birer kez 4'er saatten az olmamak kaydı ile önceden tespit edilen konularda, toplu taşımacılık hizmeti ve bu yönerge hususunda uzman kişilerce eğitim semineri verilir. Bu eğitim programına bütün sürücülerin katılması zorunludur,
- e) Taşımacı/taşımacılar, 30 gün önceden TUHİM'e yazılı bildirimde bulunarak, her hangi bir mazeret beyan etmeden taşımacılıktan çekilebilirler,
- f) Minibüsler, UKOME tarafından belirlenen depolama yerleri ve park alanları haricinde, cadde veya sokaklarda gelişi güzel bekleme ve park yapamazlar,
- g) Minibüsler diğer toplu taşıma araçlarında (İETT, ÖHO vb.) aranan temizlik esaslarına göre temiz tutulmak zorundadır,
- h) Taşımacılar toplu taşıma faaliyeti esnasında, Çalışma Ruhsatlarında yazılı güzergâhları takip etmek zorundadırlar. İzinsiz olarak güzergâh ihlali, hat ihlali yapanlar hakkında 13.04.2006 tarih ve 2006/4-20 sayılı UKOME Kararında yer alan yaptırım cetvelinin 7. maddesi değiştirilerek Güzergâh İhlalinin 1. tespitinde 1 Gün, 2. tespitinde 2 Gün, 3. tespitinde ise 3 Gün, 4. tespitinde 5 Gün, 5. tespitinde 7 Gün, daha sonraki ihlallerde ise 15 günden az olmamak kaydıyla 2 ay'a kadar Toplu Ulaşım Komisyon kararı ile Taşımacılıktan Men edilir. Verilen cezalar araç sahibine bildirilecek. Mücbir sebeplerle oluşacak ve yetkili kurumlarca tanımlanmış veya denetim görevlilerince (Trafik Zabıtası, kolluk kuvveti vb.) kısa süreli yönlendireceği güzergâh izlenir. Bu tür haller güzergâh ihlali sayılmayıp cezai işlem uygulanmaz,
- i) Minibüsler, güzergâhları üzerinde bulunan ve UKOME tarafından belirlenen indirme-bindirme yerlerine (durak) trafiği aksatmayacak, can ve mal güvenliğini tehlikeye düşürmeyecek ve durak alanını taşımayacak bir şekilde nizami yanaşacak, yolcu indirip bindirdikten sonra seferine devam edecek ve kesinlikle bekleme yapmayacak, çığırkanlık yaparak veya korna çalarak yolcu çağırmayacaklardır. Sebebi ne olursa olsun belirlenmiş duraklar haricinde, kavşaklarda, hastane, okul, sosyal tesisler, ibadethane giriş-çıkış noktalarında indirme-bindirme yapılması yasaktır. Araçta muavin bulunduramayacaklardır. Aksine davrananlara yönerge ekinde yer alan yaptırım cetvelindeki 9. madde hükümleri uygulanır,
- j) Minibüslerde; Minibüs Taşımacılığı Yönergesi, Çalışma Ruhsatı, çalıştığı hatta ait güzergâh krokisi ve ücret tarifesi sürekli görevliler tarafından talep edilmesi halinde ibraz edilecektir,
- k) Minibüslere, yolcuların can güvenliğini tehlikeye düşürecek özelliğe sahip yanıcı, patlayıcı kimyasallar, cam ve kesici materyaller gibi maddeler-malzemeler alınmayacaktır. Aksine davrananlara yönerge ekinde yer alan yaptırım cetvelindeki 2. madde hükümleri uygulanır,
- l) Minibüsler, tek yolcu kalsa dahi, hattın belirlenmiş son noktasına kadar giderek seferini tamamlamak ve yolcuyla erişirmek zorundadır. Kesinlikle, yolcunun rızası hilafında aynı istikamete giden başka bir araca aktaramaz. Ancak özel hallerde ve ticari faaliyet dışı durumlarda yolcusuz olarak seyahat yapılması halinde tepe lambasını söndürmek, güzergâh tabelalarını kaldırmak zorundadırlar. Yolcunun rızası hilafında uygulama yapanlara yaptırım cetvelinin 10. maddesi uygulanır,
- m) Minibüsler, yolculuk taleplerine ve hatların özelliğine göre 02.00-05.00 saatleri arasında toplu taşımacılık faaliyetinde bulunabilirler. Hat bazında hizmet yapılacak zaman dilimleri ilgili Minibüs Esnaf Odası tarafından TUHİM'e bildirilecek ve onay alındıktan sonra söz konusu hatlarda çalışan araçlarda ilgili hattın 24 saat çalıştığına dair bilgi bulundurulacaktır. 02-05 saatlerinde çalışan araçlar gün içindeki ücret tarifesinin %50 zamlı şekli uygulanır. Bu saatler içerisinde yapılacak çalışma izne tabi olup, bunun için ek belge düzenlenecektir. Düzenlenecek belge için ruhsat harç bedelinin %50'si ücret alınır. Aksine hareket halinde yönergede yer alan ek yaptırım cetvelinin 1. madde hükmü uygulanır,
- n) Ulaşım Master Planı, Toplu Ulaşım Sistemlerinin Entegrasyonu, yolculuk talepleri değişimi, yeni yerleşim alanlarının oluşması, Raylı sistemlerin yapılarak işletmeye alınması vb. nedenlerden dolayı minibüs hatlarında ve araç sayılarında UKOME tarafından yeniden düzenleme (10553 sayılı Bakanlar Kurulu kararında belirtilen esas ve usullere uygun olarak) yapılabilir. Yeni düzenlemeye yönelik iş ve

işlemler TUHİM tarafından yürütülür. Yeni düzenlemede değiştirilmiş (oluşturulmuş veya uzatılmış) hat ve güzergâhlarda çalışacak minibüsler TUHİM koordinasyonunda belirlenecek, saat, tarih ve yerde ilgili Minibüs Esnaf Odası temsilcilerinin ve Emniyet Müdürlüğü temsilcisinin (Jandarma bölgesinde Jandarma temsilcisi) katılımıyla, Noter huzurunda kura çekilerek belirlenir. Yeni düzenleme UKOME kararı ile yürürlüğe konur,

- n) Trafik kazası nedeniyle, hasarlı olan araçlar sefere çıkamaz. Aksi halde ticari hizmetten derhal men edilir. Men cezasına uymayanlar hakkında yönerge hükümlerine göre yaptırım cetvelinin 11. maddesi hükümleri uygulanır,
- o) Çalışma ruhsatlı minibüslerde şoför olarak çalışacak kişilere İBB’ce (TUHİM) **“Toplu Taşıma Aracı Kullanım Belgesi”** verilir. Bu belge denetim birimleri tarafından (İBB, Emniyet, Jandarma vb. kolluk kuvvetleri) sorulması durumunda ibraz edilmek zorundadır. Söz konusu belgenin araçta bulundurulmaması halinde yaptırım cetvelinin 6. maddesi hükmü uygulanır, hiç olmaması halinde ise belgeli şoför istihdam edilinceye kadar taşıma hizmetinden men edilir,
- ö) Minibüs de görev yapan şoförlerin kıyafeti düzgün, temiz ve bakımlı olmalıdır,
- p) Yönergede belirtilen idari, cezai ve mali yaptırımların muhatabı aracın sahip veya taşımacısıdır. Sahip veya taşımacısı mali yaptırımların bedelini ödeyinceye kadar minibüs taşıma hizmetinden men edilir,
- r) Taşımacılar her hangi bir nedenle de olsa bir kamu hizmeti olan, toplu taşımacılık işini, toplu olarak yavaşlatma veya durdurma eylemi yapamazlar. Hak arama hakkının mevcut mevzuat dâhilinde, hiyerarşik yapı içinde ve kamu hizmetini aksatmadan ve vatandaşlar mağdur edilmeden yapılması esastır,
- s) Yukarıdaki kurallara uymayanlar hakkında yaptırım cetvelindeki hükümler uygulanır.

İKİNCİ KISIM

Genel ve Özel Şartlar BİRİNCİ BÖLÜM

Ticari Minibüs Araç Standardına İlişkin Şartlar

Genel Şartlar

MADDE 11 -

- (1) **Ticari Minibüsler, aşağıdaki standartlara sahip olması gerekir.** (2012/1-7), (2013/1-24), (2013/5-EK.4), (2013/11-16), (2014/3-6), (2014/4-14), (2014/7-4), (2014/5-3), (2014/8-2), (2014/8-4), (2014/9-12.B), (2015/1-3), (2015/4-25), (2015/8-18), (2015/8-19),
- a) Yönergenin yürürlüğe girdiği tarihten sonra her hangi bir nedenle taşımacılığa alınacak Minibüsler 0–10 yaş aralığında olacak ve en fazla 0-10 yaşına kadar kullanılabilir. (2012/1-7), (2013/1-24), (2013/5-EK.4), (2014/4-14), (2014/7-4), (2014/8-2), (2014/9-12.B), (2015/4-25), (2015/8-19), (2016/1-7),
 - b) Koltuk kapasitesi; Şoför koltuğu dâhil en fazla 17 kişilik olacaktır, (2014/8-4),
 - c) İklimlendirme Cihazı (Klima) zorunludur, (2014/3-6), (2014/4-14), (2014/5-3), (2014/8-2) ve (2014/9-12.B)
 - ç) Bu yönerge kapsamında bulunan bütün minibüsler İBB Toplu Ulaşım Yönetim Merkezine üye olmak, gerekli teçhizatı bulundurmak ve çalışır durumda olmasını sağlamak zorundadır. (2013/11-16), (2014/7-4), (2015/1-3), (2015/4-25), (2015/8-18),
 - İstanbul Büyükşehir Belediyesi Toplu Ulaşım Hizmetleri Müdürlüğü tarafından kurulacak Toplu Ulaşım Yönetim Merkezi’yle uyumlanmış araç takip ve kamera sistemlerine ait teknik özellikleri kapsayan şartnamenin Toplu Ulaşım Hizmetleri Müdürlüğü tarafından ruhsatlandırılan ve ruhsatlandırılacak ticari amaçla yolcu ve yük taşıyan tüm araçları kapsayacak şekilde oluşturulup internet sitesi aracılığıyla yayınlanacaktır. (2015/8-18),
 - Toplu Ulaşım Hizmetleri Müdürlüğü tarafından Çalışma Ruhsatnamesi düzenlenmesi esnasında ticari araç sahibinden istenecek evraklar arasında, [TUHİM internet sitesinde örnekleri bulunan](#), takılacak araç takip ve kamera sistem cihazlarının Toplu Ulaşım Yönetim Merkezi ile uyumluluğunu gösterir Toplu Ulaşım Merkezi Yönetimi Haberleşme Protokolü Kullanma Yetkisi ve Gizlilik Sözleşmesi ile İBB tarafından yayınlanmış şartnameye uygun olduğuna dair Araç takip ve denetim sistemi satıcı firması ile araç sahibi arasında imzalanmış sözleşmeler istenecektir. (2015/8-18),

- Toplu Ulaşım Yönetim Merkezi kurulmasına müteakip, Toplu Ulaşım Hizmetleri Müdürlüğü'nün kayıtları ve yapılacak olan denetimler sonucu Toplu Ulaşım Yönetim Merkezi'yle uyumlanmış araç takip ve kamera sistem/cihazlarına sahip olmayan, yayınlanan şartnameden farklı cihazları kullanan veya sahip olduğu sistemi kullandırmayan, çalıştırmayan veya arızalı cihazlarını en geç 3 (üç) gün içinde tamir ettirmeyen taşımacıların Çalışma Ruhsatnamesinin iptal edilmesine ve sistemleri tekrar kullanılabilir hale getirene kadar Çalışma Ruhsatnamesi düzenlenmeyecektir. [\(2015/8-18\)](#),
- d) Hidrolik Direksiyon,
- e) En az Euro 4 veya üzeri motor bulunmalıdır, [\(2014/3-6\)](#), [\(2014/4-14\)](#), [\(2014/5-3\)](#), [\(2014/8-2\)](#), [\(2014/9-12.B\)](#)
- f) İç tavan yüksekliği 1.80 metreden alçak, 2.00 metreden daha yüksek olmayacaktır,
- g) Otomatik kapı sistemi bulunmalı ve hareket halinde kapılar hiçbir şekilde açılmayacak şekilde dizayn edilmiş olmalıdır,
- ğ) Engelli erişimine uygun olmalıdır. (01.01.2016 tarihinden itibaren). [\(2013/1-24\)](#), [\(2013/5-EK.4\)](#), [\(2014/3-6\)](#), [\(2014/4-14\)](#), [\(2014/5-3\)](#), [\(2014/8-2\)](#), [\(2014/9-12.B\)](#), [\(2015/4-25\)](#), [\(2015/8-19\)](#),

Özel Şartlar; [\(2009/8-9\)](#), [\(2014/8-4\)](#)

MADDE 12 -

- a) Minibüs Aracı Uygunluk Belgesi alamayan minibüs taşımacısı, aracındaki Teknik Komisyonun belirlediği eksikleri 15 gün içinde tamamlamalı veya 1 ay içinde başka bir araçla değiştirmek zorundadır. Uygun olmadığı tespit edilen minibüs bu sürede çalıştırılmaz.
- b) Ruhsatta belirtilen hat numarası ve hat adının yazılı olduğu ışıklı tabela minibüsün üstünde (şapka şeklinde) bulunmalıdır.
- c) Minibüslerin ön cam üstünde, hat numarası ve hat adının yazılı olduğu ışıklı tabela bulunacaktır. Ayrıca minibüsün ön ve arka camlarının sağ ve sol üst köşelerine hat numaralarını, ön, arka ve yan camların iç taraflarına 15x40cm ebadında aydınlatmalı hat ve güzergâh tabelası konulacaktır. Bunların dışında minibüslerde özel yazı, şekil ve sembol bulundurulamaz.
- d) Minibüslerin iç tarafında ön cam üstünde yolcularca rahat görünecek yerde "Minibüs Geçici Çalışma Ruhsatnamesi" bulundurulacaktır. Araçta çalışan şoför görevi devir aldığı anda kendisine ait Toplu Taşıma Aracı Kullanım Belgesini ayrılan cep kısmına yerleştirmek zorundadır. Kartını takmayanlar hakkında belge ibraz etmemiş sayılarak yaptırım uygulanır. [\(2014/8-4\)](#)
- e) Minibüs renkleri, renk tonu farkı olmadan;
- A- Bölgesi (İstanbul Yakası) : Krem,
 - B- Bölgesi (Beyoğlu Yakası) : Açık Yeşil,
 - C- Bölgesi (Anadolu Yakası) : Açık Mavi'dir,
- f) Minibüsler geçiş sürecinin sonuna kadar belirtilen renklere boyatılmak zorundadır. Boya ral numaraları İlgili Minibüs Esnaf Odasıyla birlikte belirlenerek taşımacılara duyurulacaktır.
- g) Minibüslerde havalı korna, televizyon, radyo-teyp vb. müzik yayın cihazı, yönergede belirtilenler haricinde ve fabrika çıkışı dışında aksesuar bulunmayacaktır.
- h) Kanunlara, kamu düzenine ve genel ahlaka aykırı olmamak, Ticari Araçlarda Reklâm Bulundurulmasına Dair Yönetmelik hükümleri çerçevesinde olmak kaydıyla, TUHİM'den görüş alınarak Kentsel Tasarım Müdürlüğü'nün onayıyla izin verilen reklâmlar, İBB Reklâm Yönetmeliği de dikkate alınarak, trafikte seyir güvenliği açısından tavan ön-arka yüzey ve camlar hariç araç yüzeyinin % 50'sini geçemez. [\(2009/8-9\)](#)
- i) Minibüsün içi ve dışı sürekli temiz, koltuklar rahat oturulabilir şekilde olacaktır.
- ı) Karayolları Trafik Kanunu gereği araçlarda bulunması zorunlu olan avadanlık dışında araç ve gereç bulundurulması yasaktır.
- j) Minibüs içinde, acil hallerde kullanılmak üzere, yolcuların rahatlıkla ulaşabilecekleri yerlerde ve sayıda cam kırma çekici ile yangın söndürme cihazı bulundurulacaktır.
- k) Araçların arka camının sağ alt köşesinde (TUHİM) şikâyet ve danışma telefonları yazılı olarak bulundurulacaktır. (Bu araç İBB Toplu Ulaşım Hizmetleri Müdürlüğü Denetimindedir.) ibaresi yazılacaktır.
- l) Ücret tarifesi minibüs içerisinde rahat bir şekilde görülecek ve okunur bir yere asılacaktır.
- m) Yönergenin yürürlüğe girdiği tarihten sonra taşımacılığa alınacak minibüslerde, araç durmadan kapının açılmaması ve kapı kapanmadan aracın hareket etmemesi düzeneği olacaktır.

- n) AB standartlarına uygun olmak üzere UKOME'nin takdir edeceği geçiş sürecinden sonra taşımacılığa alınacak minibüslerde, Bedensel Engelli yolcuların inip binmelerini kolaylaştırıcı kaldırım seviyesinde alçak tabanlı olmak şartı aranacaktır.

Şoför Standardı Olarak İstenilen Şartlar; [\(2011/9-19\)](#), [\(2014/8-4\)](#),[\(2015/8-17\)](#)

Genel Şartlar

MADDE 13 -

- a) **Şoför Standardı olarak aranan genel şartlar aşağıda açıklanmıştır.** [\(2011/9-19\)](#)

(1) Eğitim Seviyesi

- Mevcutlar: İlkokul diplomalı (5 yıllık)
- Yeniler: İlköğretim diplomalı (8 yıllık)

(2) İBB, İlgili Oda, İl Emniyet Müdürlüğü ve MEB koordinasyonunda verilecek Eğitim Sertifikası;

- Acil kurtarma ve ilk yardım,
- Şehir bilgisi (tarihi, turistik, coğrafi, sosyal ve kültürel olarak),
- Harita ve şehir planı okuma bilgisi,
- İlgili mevzuat gereğince verilecek olan davranış bilgisi,
- Yol ve trafik bilgisi,
- Yabancı dil (isteğe bağlı),
- Temel ve Mesleki Özellikler Edinme Eğitimi(İlgili meslek odasından),

(3) İl Sağlık Müdürlüğü tarafından yetkilendirilmiş merkezlerden alınacak psikoteknik raporu, [\(2015/8-17\)](#)

- b) Başvuru tarihi itibarıyla 6 ayı geçmemiş, resmi kurumlar için sorgulanmış Adli Sicil Kaydı (5237 Sayılı Türk Ceza Kanununun '102.' '103.' '104.' '105.' '109.' '179/3.' '188.' '190.' '191.' '227.' ve 5326 Sayılı Kabahatler Kanununun '35.' maddesindeki suçlardan hüküm giymemiş), [\(2015/8-17\)](#)
- c) Taşımacı üzerine kayıtlı Sosyal Güvenlik Kurumu belgesi, [\(2015/8-17\)](#)
- d) Toplu Taşıma Aracı Kullanım Belgesi,
- e) İl Sağlık Müdürlüğü tarafından yetkilendirilmiş merkezlerden her yıl alınacak bulaşıcı hastalıklar ve göz sağlığı yönünden (uzman unvanına sahip doktorlardan) sağlık raporu, [\(2015/8-17\)](#)
- f) İl Sağlık Müdürlüğü tarafından yetkilendirilmiş merkezlerden uyuşturucu kullanmadığı ile ilgili tahlil sonuçlarını gösterir rapor (Başvuru tarihi itibarıyla 1 (Bir) ayı geçmemiş). [\(2014/8-4\)](#),[\(2015/8-17\)](#)

Şoför Eğitim Sertifikası

MADDE 14 -

İBB, Oda ve TUHİM Koordinasyonunda, TUHİM tarafından konusunda uzman kişilerce verilecek eğitim sonunda başarılı olan işletici ve şoförlerine Şoför Eğitim Sertifikası verilir.

a) Müracaat Şartları;

Şoför eğitimi alacak işletici ve şoförler için müracaat şartları aşağıdaki gibidir.

- 1) Dilekçe,
- 2) Minibüs için 3 yıllık B sınıfı sürücü belgesi,

b) Eğitim Konuları;

İBB ve TUHİM Koordinasyonunda verilecek eğitim, **Madde 13-(a)-2'** de belirtilen konuları içerir. Eğitimi başarıyla tamamlayan şoför, Psikoteknik Değerlendirme ve Psikiyatri Uzmanı testinden geçirilerek adına Şoför Eğitim Sertifikası verilir.

Toplu Taşıma Aracı Kullanım Belgesi

MADDE 15 -

Madde-13' te şoför standardı olarak istenen şartları taşıyan ve Şoför Eğitim Sertifikası alanlar ile Çalışma ruhsatlı minibüslerde şoför olarak çalışacak kişilere örneği Belediyece (TUHİM) hazırlanarak bastırılan Toplu Taşıma Aracı Kullanım Belgesi TUHİM tarafından yeterli görülen şoförlere tasdik edilerek verilir.

Özel Şartlar

MADDE 16 -

- a) Araç içinde sigara içilmeyecek, kamu görevi yapmanın bilincinde olarak yolculara nazik davranılacaktır.

- b) Diğer yolcuları rahatsız edecek durumdaki yolcular araca alınmayacaktır.
- c) Taşıma sınırının üstünde yolcu alınması yasaktır. (2918 KTK 65/1-a),
- d) Tarife dışı ücret talep edilmeyecek, koltuk işgal etmemeleri kaydıyla 0-7 yaş grubu çocuklardan ücret alınmayacaktır.
- e) Yolcu can güvenliği açısından, kapıyı kapatmadan minibüsü hareket ettirmeyecek, durmadan da kapıyı açmayacaktır.

Minibüs Taşımacılığı Ücret Tarifesi; [\(2012/10-7\)](#),[\(2013/4-10\)](#),[\(2014/8-11.C\)](#),[\(2015/2-10\)](#)

MADDE 17 -

- (1) Esnaf Odaları Birliği tarafından hazırlanan ücret tarifeleri UKOME'ye sunulmak üzere TUHİM'e gönderilir. TUHİM bu teklifi İlgili Esnaf Odaları Birliği ile değerlendirerek UKOME'ye taşır. UKOME kararı uygulanır. Toplu taşıma sistemlerinde yapılacak değişiklik ve düzenlemelerin gerektireceği hallerde ücret ve bilet entegrasyonunu sağlamak maksadıyla taşımacılar bilet entegrasyonu ile ilgili tesisatı araçlarında bulundurmaya zorundadır. [\(2012/10-7\)](#),[\(2013/4-10\)](#),[\(2014/8-11.C\)](#),[\(2015/2-10\)](#)
- (2) İlk, Orta ve Lise öğrencileri; indirimli seyahat tarifesinden yararlanabilmesi için, öğrenci kimlik kartını ibraz etmek zorundadır. [\(2013/4-10\)](#),[\(2014/8-11.C\)](#).

İKİNCİ BÖLÜM

Minibüs Hat Açma, Uzatma, Kısaltma ve İptal Etme, Durak Yeri Tespiti, Hatlardaki Minibüs Sayısını Artırma, Eksiltme ve Hatlar Arasında Araç Aktarılması

Değerlendirme kriterleri;

MADDE 18 -

a) Minibüs hattı açılmasında ve Durak yeri aşağıdaki kriterlere göre değerlendirme yapılır:

- 1) Kentin gelişmesi ve genişlemesine bağlı olarak oluşan yolculuk ve vatandaşın talepleri,
- 2) Esnafın talebi,
- 3) Alternatif toplu ulaşım aracının olmaması veya mevcutların ihtiyacı karşılayamaması,
- 4) Yol ağının ve trafik sirkülasyonunun değişmesi,
- 5) İstanbul Ulaşım Master Planının uygulaması neticesinde ortaya çıkan fiili durum,
- 6) Toplu Ulaşım Sistemlerinin entegrasyonu çalışmaları Çerçevesinde değerlendirilir. Konuyla alakalı olarak TUHİM arazi incelemeleri sonucunda hazırlayacağı Fizibilite Raporunu görüş ve önerileriyle birlikte UKOME'ye sunar.
- 7) Minibüs durak yerleri ana arterlerde ve İETT duraklarına 50 metre mesafede cep içinde oluşturulacaktır. (Mümkün olan yerlerde),
- 8) Minibüs Durak yerlerinin tespiti Jandarma sorumluluk bölgesinde Jandarma Komutanlığı yetkilisi, Trafik Denetleme Şube Müdürlüğü, Toplu Ulaşım Hizmetleri Müdürlüğü, Ulaşım Koordinasyon Müdürlüğü, İlgili Minibüs Esnaf Odası temsilcilerinden oluşan komisyon tarafından belirlenecektir. (94/106 sayılı İTK Kararı)

Minibüs hattı verilmesi ve hattın iptali ile ilgili esaslar

MADDE 19 -

- a) UKOME Kararı ile şehrin ulaşım ihtiyacı düşünülerek hat ihdas edilir.
- b) Talep yetersizliği veya Ulaşım Master Planı çerçevesinde yapılacak uygulamalar ile Toplu Taşıma Sistemlerinin Entegrasyonu çalışmaları neticesinde verimsiz hale gelen minibüs hattındaki araçlar ihtiyaç olan başka hatlara aktarılarak; söz konusu hat UKOME kararıyla iptal edilir. Bu nedenle yapılacak minibüs aktarmaları noter huzurunda çekilecek kura ile yapılır. İptal edilen ve başka hatlara aktarılan taşımacılar İBB nezdinde herhangi bir hak ve iddiada bulunamazlar.

Hat uzatımı ve Kısaltımı ile İlgili Esaslar; (2010/1-9)

MADDE 20 -

Mülga Madde; ([2010/1792 sayılı 10. İdare Mahkemesi Kararı ile değişik](#))

Durak Görevlileri

MADDE 21 -

- a) Aynı hatta çalışan araç sahiplerinin çoğunluğunun belirlediği bir kişi durak görevlisi olarak görev yapmak üzere TUHİM'ne bildirilir. TUHİM bu kişiye **“Durak Görevlisi”** kartı tanzim eder. Durak görevlisi olarak çalışacak kişinin, sürücü belgesi hariç şoförlerde bulunması gereken ve bu yönergede sayılan şartları taşıması, görevi esnasında verilen belgeyi yakasında sürekli taşıması zorunludur. (Durak görevlisinin belirlenmesinde anlaşmazlık halinde Esnaf ve Sanatkarlar Odaları Birliğinin belirleyeceği kişi/kişiler TUHİM'e bildirilir.)
- b) Yolculara ve taşımacılara karşı uygunsuz davranışlarda bulunması, hatta çalışan araç sahipleriyle kavga etmesi, ilgili esnaf odası ve diğer resmi kurumlar ile görevlileri hakkında olumsuz faaliyetlerde bulunması halinde bu durak görevlisi TUHİM tarafından yazılı olarak uyarılır. Buna rağmen olumsuz tutum ve davranışlarının devam ettiğinin tespiti halinde, TUHİM ilgili esnaf odasını yazılı olarak uyarır bu durak görevlisinin savunmasının alınmasını veya yeni durak görevlisi bulunmasını ister. Önceki durak görevlisine verilmiş bulunan belge iptal edilir, yeni durak görevlisine belge verilir.

Araç Değişikliği Yapmak İsteyenlerin Uyacakları Kurallar; (2012/1-7),(2013/1-24),(2013/5-EK.4),(2014/4-14),(2014/8-2) ve (2014/9-12.B)

MADDE 22 -

- a) Taşımacı/taşımacılar, taşımacılıkta bulunan mevcut minibüsü, bu yönergede belirtilen teknik şartlara uygun olması kaydıyla başka bir minibüsle değiştirebilir.
- b) Taşımacılıktan çekilen aracın yerine konulacak yeni aracın modeli 0-5 yaşından büyük olamaz. ([2012/1-7](#), [2013/1-24](#), [2013/5-EK.4](#), [2014/4-14](#), [2014/8-2](#), [2014/9-12.B](#), [2015/4-25](#), [2015/8-19](#), [2016/1-7](#)),
- c) Araçlar 0-10 yaşına kadar (10 yaş dâhil) taşımacılık faaliyetinde bulunabilir. Yaş haddini tamamlayan mevcut araçlar yenilenecektir. Araç değişikliğini yapmayanlar araçlarını yenileyinceye kadar taşıma hizmetinden men edilir. ([2012/1-7](#), [2013/1-24](#), [2013/5-EK.4](#), [2014/4-14](#), [2014/8-2](#), [2014/9-12.B](#), [2015/4-25](#), [2015/8-19](#), [2016/1-7](#)),
- d) Araç yenileme başvurusunda bulunurken dosyaya, yeni araca ait Motorlu Araç Tescil ve Trafik Belgesi, eski aracının trafikten çekme belgesi fotokopisi veya noter satış belgesi eklenecektir.
- e) Gerekli işlemleri tamamlayan taşımacının yeni aracı için TUHİM tarafından Çalışma İzin Belgesi düzenlenir ve bunun için her hangi bir ücret alınmaz.
- f) Araç değiştirmek isteyen taşımacı/taşımacılar, Motorlu Araç Tescil ve Trafik Belgesinin alındığı tarihten itibaren 30 takvim günü içerisinde TUHİM'ne başvurarak bu yönergede belirtilen işlemleri yaptırmak zorundadırlar.

Onarım İzni İçin Uyulacak Kurallar

MADDE 23 -

- a) Çalışmalarını durdurmak zorunda kalan Çalışma Ruhsatı sahipleri kaza, tamir, yangın gibi hallerde mazeretlerini 3 (gün) içerisinde yazılı olarak TUHİM'e bildirmek zorundadırlar. Yukarıda belirtilen sebeplerden dolayı çalışmasını durdurduğunu bildirenlere TUHİM tarafından 2 (iki) ayı geçmemek üzere onarım süresi tanınır. Bu süre UKOME'nin alacağı karar ile ve mücbir sebepler karşısında 2 (iki) ay daha uzatılabilir. Bu süre sonunda aracını sefere koymak isteyen araç sahipleri Teknik Komisyondan Araç Kontrol Belgesi almak zorundadır. Aracını sefere koyamayan veya yeni araç olarak Çalışma Ruhsatı değişikliğini yaptırmayanlar hakkında yaptırım cetvelindeki yaptırımlar uygulanır.
- b) İcra yolu ile trafikten men edilmek suretiyle çalışmayan araçların Çalışma Ruhsatı konu çözümleninceye kadar askıya alınır. Çalışma Harç Bedelleri %50 indirimli olarak ödenmek zorundadır.

Taşımacılıktan Çekilme

MADDE 24 -

Taşımacı/taşımacılar, mevcut araçlarını üzerindeki ticari plakayla birlikte veya sadece plakayı devrederek taşımacılıktan çekilebilirler. Taşımacının kendi isteği ile taşımacılıktan çekilmesi, vefat etmesi, başkasına devretmesi veya durumunun değişmesi hallerinde uygulama aşağıda olduğu gibidir.

a) Taşımacı Gerçek Kişi ise;

- 1) En az bir ay (30 takvim günü) önceden İBB TUHİM'e bildirmek sureti ile taşımacılıktan çekilebilir.
- 2) Taşımacının vefat etmesi halinde taşımacılık sona erer. Çalışma Ruhsatı iptal edilir. Varisler, veraset ilamı ile 3 (üç) ay içerisinde TUHİM'e durumu yazılı bildirimde bulunmak ve gerekli kanuni belgeleri ibraz etmek kaydı ile taşımacılığa devam edebilirler. Bu takdirde tüm işlemlerin ölüm tarihi itibari ile en geç 6 ay (180 takvim günü) içinde ikmal edilmesi zorunludur. Belirlenen süreler dâhilinde müracaat etmeyen ve gereken işlemleri yerine getirmeyen varislerin taşımacılığa devam etme hakları ortadan kalkar.

b) Taşımacı birden fazla gerçek kişi ise;

Taşımacılardan biri veya daha fazlası kendi isteği/istekleri ile hisselerini kalan ortak/ ortaklara devrederek taşımacılıktan çekilebilir. Bu takdirde, taşımacı sıfatına haiz olup, çıkanların hissesini devir alan diğeri/ diğerleri olayı, vukuu tarihinden itibaren en geç bir ay (30 takvim günü) içinde TUHİM'e yazılı olarak bildirmek zorundadır. Aksi halde taşımacılığa son verilir.

c) Taşımacı Tüzel Kişilik ise;

- 1) Tüzel kişiliğin nihayete ermesi halinde taşımacılığı da aynı zamanda sona erer.
- 2) Tüzel kişiliğin nitelik değiştirmesi veya yeni ortak alması veya satış ya da devir yoluyla el değiştirmesi halinde, bu hususların kesinleştiği tarihten itibaren 30 takvim günü içinde TUHİM'e yazılı bildirimde bulunmak ve en geç 90 takvim günü içinde ilgili işlemleri tamamlamak şartıyla taşımacılığa devam edebilirler. Aksi halde taşımacılıktan çekilmiş sayılırlar.

ÜÇÜNCÜ BÖLÜM

Denetim ve Yaptırım

MADDE 25 -

- a) (M) ve (TM) seri plakalı ticari minibüsler ile şoförleri iş bu yönerge hükümlerine göre, aşağıdaki kurum görevlilerince denetlenir.
 - 1) Emniyet Görevlileri,
 - 2) Jandarma Komutanlığı Trafik ekipleri,
 - 3) İBB TUHİM tarafından belirlenen Müdürlük denetim görevlileri,
 - 4) İBB Zabıta Görevlileri,
 - 5) Ayrıca İBB adına denetim görevi verilen elemanlar (Bu görevliler, TUHİM tarafından verilecek Denetçi Belgesi ile denetim yaparlar).
 - 6) Esnaf Odaları Birliği temsilcileri (TUHİM tarafından verilecek belge ile)
- b) İdari para cezaları Kabahatler Kanunu, 1608 sayılı kanun, Karayolları Trafik Kanunu ve Yönetmeliği, Karayolu Taşıma Kanunu ve Yönetmeliğinin ilgili hükümleri ile diğer ilgili mevzuatlar çerçevesinde uygulanır.
- c) Alınan savunmalar, rapor ile birlikte Toplu Ulaşım Komisyonu tarafından değerlendirilir.
- d) Taşımacıların savunmaları ve mazeretleri uygun bulunan raporlar hakkında yaptırım uygulanmaz ve bunlar TUHİM tarafından taşımacıların dosyalarında muhafaza edilir.
- e) Toplu Ulaşım Komisyonu tarafından savunmaları uygun görülmeyen veya tebligat tarihi itibariyle 15 (on beş) iş günü içinde savunma hakkını kullanmadıkları için savunma hakkından vazgeçmiş sayılan taşımacılara ait raporlar ise bu yönerge ekindeki yaptırım cetveline göre gerekli yaptırım işlemi yapılır.
- f) Toplu Ulaşım Komisyonu'nun kararlarıyla kesinleşen yaptırım listeleri ilgili Esnaf odaları aracılığıyla minibüs taşımacılarına tebliği edilir. Taşımacılar tebligatı aldıktan sonra 15 gün içinde yaptırım tutarlarını İBB Gelirler Müdürlüğü'ne peşin olarak ödemek zorundadırlar.
- g) Yaptırım bedellerini süresinde ödemeyen taşımacıların aracına ödeyinceye kadar görev verilmez ve tahsilât aylık kanuni gecikme cezasıyla birlikte tahsil edilir.

- h) Elektronik araç takip sistemi kurulması halinde sistemin vereceği raporlar denetim ekiplerinin hazırlayacağı rapor niteliğindedir. Bunun üzerinden yaptırım uygulanır.
- ı) TUHİM gerekli hallerde, Denetim görevini yerine getirmek amacıyla yeter sayıda Denetim görevlisi temin eder veya ettirir.
- j) Toplu Ulaşım Komisyonu, minibüs aracı sahibi, şoförü veya işletmecisinin, hizmetleri esnasında toplu taşımacılık hizmetini zora sokan, genel ahlak değerlerini zedeleyen, toplumda infial uyandıran, ülke ve ilimizin prestijini bozan, devlet güvenliğini olumsuz etkileyecek hareketlerde bulunduğu kolluk kuvvetleri tarafından tespit edilerek tutanağa dönüştürülen araçlar 1 günden 90 güne kadar taşıma hizmetinden men edilebilir. (Yap. Cetveli 17.)

Toplu Ulaşım Komisyonu

MADDE 26 -

- a) Taşımacılar ve/veya şoförün bu yönerge esaslarına aykırı tutum ve davranışları nedeniyle düzenlenen raporların değerlendirilmesi, yönergenin uygulanması nedeniyle doğabilecek ihtilafların ve anlaşmazlıkların incelenerek UKOME' ye taşınması, yine yönergede tarif edilmeyen hususlarda yapılacak işlemlerin belirlenerek UKOME' ye sunulması için, TUHİM' den 3 (üç), Emniyet Müdürlüğünden 1 (bir), İl Jandarma Komutanlığından 1 (bir), Esnaf Odaları Birliğinden 1 (bir) ve ilgili odadan 1 (bir) üye olmak üzere 7 (yedi) kişiden oluşan bir komisyon görev yapar.
- b) Komisyon Başkanı TUHİM Müdürü olup, kararlar oy çokluğu ile alınır. Başkanın oyu eşitlik halinde çift sayılır.
- c) Komisyon en az ayda bir rutin olmak üzere, ihtiyaç olduğunda ise TUHİM'in çağrısı üzerine toplanarak önceden belirlenen gündemindeki konuları görüşür ve karara bağlar.
- d) Toplu Ulaşım Komisyonunun sekretaryasını TUHİM yürütür.

Yaptırım İşlemleri

MADDE 27 -

- a) Bu yönerge hükümlerine aykırı hareket edenler ile eksik evrak vb. şartlarda taşımacılık yapanlar, güzergâh dışı veya kısa mesafe taşımacılık yapanlar hakkında Madde 2'de sayılan mevzuat hükümleri çerçevesinde yaptırım işlemleri uygulanır. Ceza' nın tekrarında bir sonraki müeyyide'nin uygulanması ile ilgili zaman aşım süresi 2 yıldır.
- b) Yönergede bahsedilen hususlara riayetsizlik hallerinde hangi yaptırımın uygulanacağı yaptırım cetvelinde belirlenmiştir. Ancak; ceza tespitinde fiili işleyen taşımacının çalışma durumu, taşımacılık sicili, önceki ceza durumu dikkate alınarak daha alt derecedeki ceza uygulanabilir. Bu uygulama Toplu Ulaşım Komisyonu Kararı ile olur. Komisyon ekseriyetle karar verir.
- c) Aracın sevk ve idaresi sırasında; gayri ahlaki davranış, uyuşturucu madde ve alkol kullanımı ve benzeri faaliyetlerde bulunanlar hakkında yaptırım cetvelindeki hükümler uygulanır.
- d) Sürücüler trafik kural ve kaidelerine uygun hareket edecek, trafik akışını bozmadan ve çevreyi rahatsız etmeden araç kullanacaklardır. Hız sınırları aşılmayacak, kendilerine ait durak ve peronların haricinde İETT durakları ve peronları gibi yerler işgal edilmeyecektir.
- e) Ticari minibüsün işletilmesi ile ilgili her türlü kanunî ve cezaî müeyyideler taşımacıya aittir. (2918 sayılı Karayolları Trafik Kanunu'ndaki ilgili hükümler saklıdır).

Tebliğat Adresi

MADDE 28 -

Taşımacılar kendilerine yapılacak tebligata esas olarak tebligat adresini, kendisi ile istihdam ettikleri personelin ikametgâh adreslerini ve değişiklik olduğu takdirde yeni adresleri, Çalışma Ruhsatı tarihinden itibaren 30 (otuz) takvim günü içinde TUHİM'e yazılı olarak beyan etmek zorundadırlar. Adresin doğru olarak veya değişikliklerin bildirilmemesi halinde yapılacak tebligatların ulaşmamasında sorumluluk taşımacıya aittir.

İtiraz

MADDE 29 -

Taşımacılar, bu yönerge hükümlerine göre verilmiş yaptırımlar hakkında bildirim tarihinden itibaren 15 (onbeş) gün içinde bedelini ödemek kaydıyla itiraz edebilirler. İtiraz üzerine Toplu Ulaşım Komisyonu'nca verilmiş olan karar taşımacıya tebliğ edilir. İtiraz uygun bulunursa ödenmiş olan yaptırım bedeli ilgisine iade edilir.

EK	MİNİBÜS TAŞIMACILIĞI YÖNERGESİ YAPTIRIM CETVELİ															
NO	Yaptırıma Esas Fiiller Ve Yaptırım Hal Sırası (Kademesi)	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15
1	UKOME tarafından onaylanan tarife dışında ücret talep edilmesi	1608 Sayılı Kanun Uygulanır.														
2	İstiap Haddini aşan ve Ayakta Yolcu veya Yasaklanmış eşya taşımak (yanıcı, patlayıcı)	4925 Sayılı Karayolları Trafik Kanunu İlgili Hükümleri Uygulanır.														
3	Sürücünün alkol, uyuşturucu vs. araç kullanması	2918 Sayılı Karayolları Trafik Kanununun 48/5 Maddesi Uygulanır.														
4	Araç personelinin kılık kıyafet kurallarına uymaması, Yolcuya hakaret etmek, kötü davranmak, Elverişsiz hava şartlarında çalışmamak.	1608 Sayılı Kanun Uygulanır.														
5	Mevcut yasalar çerçevesinde olmayan hak aramalar ile birlikte toplu olarak direniş yapmak, taşımacılık yapmamak, taşımacılığı aksatmak, gösteri yapmak, kamu kurum ve kuruluşların önünde yâda yollarda, kavşaklar, köprü alt ve üstlerinde, geçiş noktalarında her türlü izinsiz gösteri yapmak	2911 Toplantı Ve Gösteri Yürüyüş Kanunu İlgili Maddeleri Uygulanır.														
6	Denetimde bulunan denetim görevlisinin istediği evrakları, bilgileri vermemek, denetim görevlisine ve hizmet esnasında yolcuya veya diğer minibüs taşımacı veya şoförlerine saldırmak ve darp girişiminde bulunmak	1608 Sayılı Kanunun 1. Maddesi Uygulanır.														
7	UKOME Kararıyla belirlenmiş olan güzergâhlara uymamak (Alt ve üst yapı çalışmaları, kaza, yangın ile geçici trafik düzenlemelerine göre TUHİM tarafından belirlenen geçici güzergâh değişiklikleri hariç)	1Gün Taş. Men	2Gün Taş. Men	3Gün Taş. Men	5Gün Taş. Men	7Gün Taş. Men	Daha Sonraki İhlallerde ise 15 günden az olmamak kaydıyla 2 ay' a kadar Toplu Ulaşım Komisyon kararı ile Taşımacılıktan Men edilir.									
8	Hat İhlali Yapmak	1Ay Taş. Men	3Ay Taş. Men	13.04.2006 TARİH VE 2006/4-20 SAYILI UKOME KARARI*(Üçüncü yakalanışında ise TUHİM tarafından hazırlanacak raporun UKOME Gündeminde değerlendirilmesi sonucu hat ihlali yapan araç hakkında UKOME Kararı ile Çalışma Ruhsatlarının İptali.)												
9	Trafik Kurallarına Uymayarak Duraklama Yapmak, Trafik Akışını Engellemek	2918 SAYILI KARAYOLLARI TRAFİK KANUNU UYGULANIR.														
10	Kısa Mesafe Yapan, ilk durak- son durak yerleri ile yolcuyla araçtan inmeye zorlamak	1608 SAYILI KANUN UYGULANIR.														
11	Ağır Hasarlı veya Bakımsız, Temiz olmayan, Çevreye Zarar verici Gürültü ve Eksoz Gazı yayan Araçla Trafığe çıkmak	2918 SAYILI KARAYOLLARI TRAFİK KANUNUNUN İLGİLİ HÜKÜMLERİ VEYA 5326 SAYILI KABAHAHLER KANUNUNUN 36. MADDESİ UYGULANIR.														
12	Görevli personel veya üçüncü şahıslara hizmet esnasında silahlı saldırıda bulunmak veya yüz kızartıcı suç işlemek	1 Ay Taş. Men	3Ay Taş. Men	6Ay Taş. Men	TAŞIMA HİZMETİNDEN MEN											
13	UKOME' nin aldığı kararlara uymamak	3 GÜN TAŞ.MEN	7 GÜN TAŞ MEN	20 GÜN TAŞ MEN	KOMİSYON KARARI İLE RUHSAT İPTALİ KONUSUNDA UKOME' YE SEVK.											
14	Korsan Minibüs Taşımacılığı Yapmak	2918 SAYILI KARAYOLLARI TRAFİK KANUNU EK-2 MADDESİ 15 Gün TAŞIMA HİZMETİNDEN MEN														
15	Sahte Evrak Düzenleyen ve/veya kullanan	RUHSAT ALINCAYA KADAR TRAFİKTEN MEN					2006/3-EK1 sayılı UKOME									
16	Yıllık Geçici Çalışma Ruhsatı Olmaksızın Çalışan Hatlı Ticari Minibüsler	RUHSAT ALINCAYA KADAR TAŞIMA HİZMETİNDEN MEN					2006/3-EK1 sayılı UKOME									
17	Toplu taşımacılık hizmetini zora sokan, genel değerlerini zedeleyen, toplumda infial uyandıran hareketlerde bulunan, ülke ve ilimizin prestijini bozan ,devlet güvenliğini olumsuz etkileyen, Yüz kızartıcı suç işleyen veya sahtecilik yapanlar	1 gün den 90 güne kadar TAŞIMA HİZMETİNDEN MEN edildiği gibi ,TCK hükümlerince gereği yapılmak üzere Cumhuriyet Savcılığına sevk edilecek														
18	Yönerge hükümlerine aykırı davranmak.	SUÇUN NEV' İ NE GÖRE İLGİLİ KANUN VE YÖNETMELİK HÜKÜMLERİ UYGULANIR.														

DÖRDÜNCÜ BÖLÜM **Çeşitli Hükümler**

İhtilafların Çözümü

MADDE 30 -

Bu yönergenin uygulanması esnasında doğacak ihtilafların çözümü için UKOME ile İstanbul Mahkemeleri ve İcra Daireleri yetkilidir.

Saklı Tutulan Hükümler

MADDE 31 -

Bu yönergede bulunmayan hükümler hususunda ilgili mevzuat (ilgili kanunlar, yönetmelikler vb. ile UKOME ve İTK kararları) hükümleri uygulanır. Bu yönerge ile çelişmeyen ve daha evvel alınan UKOME ve İTK kararları geçerlidir. Ancak, yönergenin hükümlerine aykırı olan geçmişe yönelik UKOME ve İtk kararları veya ilgili maddeleri yürürlükten kaldırılmıştır. Bu konuda çıkan mevzuat hükümleri saklıdır. Gerekli görülmesi halinde yeni mevzuat (ilgili kanunlar, yönetmelikler vb. ile UKOME ve İTK kararları) çerçevesinde yönergede UKOME Kararı ile değişiklik yapılabilecektir.

Yürürlük:

MADDE 32 -

Bu yönerge UKOME tarafından onaylandıktan sonra mahalli bir gazetede yayımlandığı tarihten itibaren yürürlüğe girer

Yürütme

MADDE 33 -

Bu yönerge hükümlerini İstanbul Büyükşehir Belediye Başkanlığı adına, Toplu Ulaşım Hizmetleri Müdürlüğü yürütür.

MADDE 34 -

Bu yönerge 34 (otuz dört) madde ve 16 sayfadan oluşmaktadır. [\(2015/8-19\)](#),